

TITVLVS XXVII

Modo tibi seruū latus sum.

Non mutem meā cū ullo primatē conditionē dū tibi rē
gratā efficiam.

Quid esse mihi ualet in uita iucūdius: q̄ si mea cū industria
gratificor dño tibi meo?

Fac qđ malis de me piculū: inuenies seruū nullū unq̄ fuisse
sui heri obseruatorē: q̄ ego sim tuus.

Abhorreo ab omni seruoꝝ ignauia: cū re tua studeo fidei
ac uigilantiæ.

Nihil esse duco magis meū q̄ si tibi obedio.

In hoc est mea ois deposita uiuēdi ratio: ut q̄ tuus sū: abs
te pendeā & fide sim erga te diligētissima.

C Titulus. xxvij. Clientalis familiaris.

Si uelim (ut in tuā clientelā traductus sum) meis in te offi-
cijs satiffa cere: nec ingenio satis mihi sit hoc exili: nec ora-
tione hac ieiuna: nec uirib⁹ hui⁹ corpusculi manchis. Nam
(ut Cicero perpulchre docet) seruorum loco successerūt **Cicero**
apud priscos cliētes in patronos: nec iniuria: Quod enim
est officiū dominoꝝ in seruos: idē & multo qđdem maius
patronoꝝ in cliētes extat. Debēt clientibus patroni tute-
lam: defensionē: auctoritatē: gratiam: ut **Plato** constituit: **Plato**
quod prius apud **Lacedæmonios** instituerat **Lycurgus**: **Lycurgus**
debēt deniq; cibū: si clientes non habeant. Quāobrē iure
optio **Iuuenalis** suæ tēpestatis patronos improbat dicēs: **Iuuenalis**
Vestibulis abeūt ueteres fessiq; clientes: uotaq; deponūt: in umbricō
q̄q; longissima cœnæ. Quare cū tuus iam dudū sim cliens:
te nūc patronū oro primū: ut mihi crebro iubeas non sec⁹
ac seruo: mox ut rem meā (de qua sapi⁹ ad te scripsi) tuea-
ris: adiuues: dirigas: nihil omittas: qđ ad defensionē attine-
at causæ. Quod & scio te penitus: uel me reticēte curatu-
rū: magnitudini tamē tuoꝝ occurri negocioꝝ: ne qñ mi-
nora maioribus cedant. Scis: q̄ me coquat res ipsa: q̄q; me
curiosum oporteat esse. Bñ uale. Ex **Mediolano**. iij. No-
nas **Februarij**.

Clientalis familiarissima.

Ego tuus sum cliens: tu patronus es meus. Nihil meū est quod ad te non pertineat. Agitur: ut non nescis: istic mea causa de ijs prædijs: quæ iure posco hæreditario. Exerce pro ingenij tui doctrinæq; præstantia: quæ uoluerit iuriscō, tui patronat⁹ ius esse. Vt em̄ creatus abs te censeo quā me in clientelā admisisti: sic mihi nō consiliū debes solū: sed fauorem ac auxiliū. Fac ut omnes intelligant: quod eū te mihi præstitisti quē solitus es hæcten⁹ reliqs præstare clientib⁹. Nul- li em̄ cedo beniuolentia in te singulari ac inconcussa fide. Sunt alij fortasse tibi clientes ditiores: meliores corpore: nobiliores genere: at nullus tui amātor. Ex Mediolano. iij. Nonas Februarias.

Clientalis gratis.

- Cicero** Cum clientes haberet **Siculos** Cicero: dicebat se non minore **Sicanos** sequi fauore debere quā **Romanos**: cū cliēte- la inter prima potissimaq; fortunæ bona solerēt numera-
Alcibiades ri. **Alcibiades** aut̄ ille tantus uir & imperator: nō existima- uit contra legē fieri: si cū imperio clientes **Focaces** tueret.
Melciades At **Melciades** in **Lemū** **Lesbū**q; idem factitasse perhibe- tur. Quis em̄ uir bonus nō amet clientes: quos uidet in se paratos nō minus quā filios? Quid si filij nonnunq; deserūt ea tempestate patres: quæ deberent in eos esse pietiores & charitatis pleniores? At clientes inuēti sunt nunq; patro- nos dereliquisse. Quare iā trito dicūt: illud **Aschlepiadeū**: filiū da mihi bonū: seruūq; fidelē: clientē semper ego red- dā optimū. Itaq; cū **Romæ** inuēti fuerit serui mali: leditio- si: factiosi: a clientibus est adiuta respublica. Societati sum- ma debet fides: multo clientelæ maior. Nam ad tempus interdū socij: perpetui sunt clientes. Socios nonnunq; eos iū- gimus quod hostes aliquā fuerint: ut & apud græcos: & apud latinos legimus plurimos. At clientes nunq; asciumus no- bis: nisi quorū & cognita fuisset erga nos beniuolentia: fi- des ac deuotio: & quos intellexerimus nostrum assidue studiosos. Itaque cum mea iamdudum familia sit omnis

in clientelā traducta tuæ dom^o: ut a uestra & salute & fortuna: pendeat & salus & fortuna nostra: qđ primū est: cupimus ut exerceas in nobis ius patronat^o: iubeasq; uel maxima cuncta qđ nostras intelligas partes exerceri posse: ut intelligas: qđ & tui simus: & cupiamus in rebus tuis operam nostrā exhibere. **Deinde** uero cū mea istic agat non mediocris causa: sed qua non parū angor atq; affligor: cupio: ut patronus es: ita me sic adiuues & tuearis. **Non** me latet qua ualeas apud principē istū & auctoritate & gratia: qualisq; soleas in amicorū esse causis. **Prætereo** quod debes clientem patronus adiuuare. **Fac** supra quæ debes qđ potes: nec permittas me fraudari cuiusq; nequitia. **Malus** est: cū quo agit mea causa: sed longe peior est prætor urbanus: qđ pecunia corruptus: nō aduocati minus officio fungit qđ arbitri. **Rem** habes eā adiuua. **Vale.** **Ex** Mediola non pridie **Nonas** **Februarias**.

Synonyma clientalis.

Adiuua me clientē patrone tuū.

Debes mihi patrocinium: qđ tuus sum cliens.

Om̄is clientela in tui est patroni manu.

Quis meā suscipiat causam: nisi tu patronus?

Abs te pendet mei clientis spes om̄is.

Patronatus officium abs te postulo.

Facies rē patrono dignissimā: si me clientē nō deserēs.

Quid pōt ab ullo certius & officiosius sperari: qđ ab eo qđ patronus est: ut tu me^o: officium clientelæ debitū.

Ois mea spes in te sita manet: qđ cliēti mihi p̄cōcinium debes.

Nequeo mihi hac in causa despare: cū sis mihi patronus.

Tu solus metū hac in re totū adimis: cuius sum cliens.

Quid potest a tanto patrono: quantus es: cōtingere mihi non optato?

Facies tu (certo scio) in me qđ patronū decet in clientē.

Hoc abs te postulo: ne te patronū esse meū sis oblitus.

Quæso ut solita in cæteros: sis etiā in me clientē diligētia.

Cum exercueris curā in hac re tuā omnē: eris in clientem

TITVLVS XXVIII

officio functus.

Cōmēdo me cliētē fidelissimū tibi patrono diligētissimo.

¶ Titulus, xxviij.

¶ Disciplinarys familiaris.

Vir. .æne. iam dudū præceptor mi doctissime cupiebam te coram af
Discipulus fari: & ut illud ē Maronis: **V**eras audire & reddere uoces.
 quarit de **A**t posteaq; id nondū per locorū interualla potui conseq;
 subscriptis per litteras prosequar: nec longiorē temporis intercape
Perpetuitas dinem: in hanc sitim extinguendam admittam. **S**unt q di
 Nullitas cant: non esse latine dictū perpetuitatem: cū Cicero utat
 Genitor tur hoc in officijs uocabulo: neq; probent a causidicis nul
 Genitrix litatem dici processus: cū tamen nullam esse rem: iuricon
 Natus sulti tētustissimi dixerint. **Q**uid hic sentias expecto. **G**eni
 Gnatus torem: genitricem: natū gnatūq; non dicen dū affirmant
 Egregij alij: sed patrem: matrem: filiū ac filiam. **A**lij uero non esse
 Singulares alij: sed patrem: matrem: filiū ac filiam. **A**lij uero non esse
 Famosus minimorū titulos ut dicant egregij: aut singulares. **A**lij uæ
 Gloriosus bementi⁹ improbant: si quis famosus aut gloriosus appel
 Quæ & que let. **Q**uæ autem coniunctionē: non nisi breuitate puncto
 Cū & quum rum scribi posse latine asserūt: at quæ relationē expresse.
 Platonica Identidem q̄ & quod differenter a relationib⁹: & cū con
 schola iunctionem a præpositione: & pleraq; talia. **E**go tuæ imi
 tationis cupidissimus: a cui⁹ schola (tanq̄ a Platonica pen
 deo) tuā in his singulis sententiā expecto. **M**alo em̄ errare
 tecū (ut Attici dicebāt cū Platone) q̄ cū reliq; bene senti
 re. **V**ale. **E**x Mediolano **N**onis **F**ebruarijs.

¶ Disciplinarys familiarissima.

Gagophyla- **Q**uæro abs te præceptor humanissime: ut **G**agophylaciū
 cium exprimas: quo differat a thesauro: an idem sit: **Q**uis pro
Architricli- prie **A**rchitriclinus censeatur: quis **C**horaus: **H**abem⁹
 nus enim quosdam hodiernos interpretes: rerum & linguarū
Choraus pariter ignaros. **Q**uod ei sit urbi nomen: in qua corpus &
 reliquiæ diui **F**rancisci seruant. **A** quibus fuerint **M**edio
Intra In lanum & **B**ergomū: urbes conditæ: **Q**uæ sit differentia
Voces rba inter intra & in. **Q**uæ sint proprie uoces latinæ dictæ rba
 narū & c. **n**arum: equorū: asinorum: boum: cæterorūq; huiusmodi: